

З. Мачинська Н. І., Стельмах С. С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навч.-метод. посіб. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180 с.

*Канд. техн. наук, доцент,
в. о. завідувача кафедри охорони праці
та навколишнього середовища
Б. К. Гармаш,
канд. техн. наук, старший викладач
Є. С. Григор'єва*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ РЕАЛІЗАЦІЇ МОЖЛИВОСТІ ПРОДОВЖИТИ ОСВІТУ І АДАПТУВАТИСЯ ДО ЗМІН НА РИНКУ ПРАЦІ

Зміни в суспільстві включають стрімкий розвиток інформаційних і комунікаційних технологій, завдяки яким з'явилися нові можливості для навчання незалежно від часу та простору, не піддаючись остракізму і при цьому не виключаючи спілкування та зустрічей між викладачем і здобувачем.

Дистанційне навчання може бути використане як важлива складова для реалізації безперервного навчання у трудовій діяльності.

Одним із завдань, що виникають перед освітою в Україні, є впровадження, розвиток і підтримка системи навчання протягом життя. Ефективним для вирішення цього завдання є використання тих можливостей, які надає дистанційна освіта. Поєднання традиційних форм навчання з формами, заснованими на дистанційних освітніх технологіях, мають стати головною особливістю сучасного освітнього процесу [1].

В Україні дистанційне навчання сформувалося порівняно з деякими європейськими країнами відносно нещодавно. Досвід Швеції привертає до себе увагу вже тим, що організоване дистанційне навчання існує в цій країні вже понад 120 років. Перша програма дистанційного навчання у Швеції, Інститут кореспондентів Хермода, була заснована в Мальмі в 1898 році. І форми дистанційного навчання були такими: здобувачі отримували письмові уроки,

але без допомоги та будь-якої форми спілкування з викладачами. Проте вже в середині XIX століття у Швеції почали частіше проводити заняття під керівництвом викладачів. До 1920 року Заочний інститут Хермода сильно розрісся і вже пропонував 250 різних курсів для приблизно 20 тис. здобувачів.

Однією з причин популярності Заочного інституту Хермода у Швеції була його доступність, оскільки значна частина населення країни проживала в сільській місцевості, а середні школи були доступні лише у великих містах. До того ж в інституті здобувачі могли скласти іспити на атестат зрілості або доповнити здобуту освіту.

Завдяки заочній формі навчання багато людей, які з географічних причин не могли потрапити до школи, могли отримати освітні кредити [2]. Багато компаній також стимулювали для своїх співробітників дистанційну освіту в Заочному інституті Хермода. У такий спосіб відбувалось підвищення кваліфікації [3].

Хоча фізична відстань все ще може бути однією з причин для навчання на відстані, але сьогодні з'являються інші підстави для вибору форми дистанційної освіти. Можна відзначити такі аспекти, які виявилися в громадянському суспільстві сильнішими, як зміни в самому суспільстві та деяких правах індивідуумів. До того ж у світі стрімко зросла потреба у професійній і гнучкій робочій силі. Це призвело до того, що навчання протягом усього життя тепер слугує більшою основою для обрання дистанційної форми навчання. Навчання протягом усього життя, яке в тій же Швеції колись було як громадянське право, відтепер є майже обов'язковою вимогою.

Цифрові освітні програми проводять або повністю дистанційно, або з невеликою кількістю зустрічей на місці. Перевагою такого підходу є гнучкість, яка дає змогу мати більшу свободу у виборі часу та місця навчання. До недоліків можна віднести той факт, що обов'язкові елементи програми можуть бути заплановані в робочий час, навіть якщо вони проводяться дистанційно. Курси, які проводяться в навчальних центрах, передбачають обов'язкові зустрічі за місцем навчання. Перевага навчання в навчальному центрі полягає в

тому, що є можливість познайомитися з іншими місцевими здобувачами та отримати підтримку від співробітників навчального центру [4, 5].

При цьому шведські інститути постійно проводять дослідження з вивчення досвіду здобувачів у галузі дистанційного навчання. У такий спосіб відбувається вирішення двох важливих питань, що супроводжують дистанційне навчання, - можливості, які відкриває перед здобувачами дистанційне навчання, і ті проблеми, що виникають при цьому.

1. Гнатюк О. В. Проблеми дистанційного навчання учасників освітнього процесу в сучасних умовах. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/728327/1/%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82.pdf>.

2. SOU, 1998:84. Statens offentliga utredningar 1998:84. URL: https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sou-1998-84-_GMB384/html/.

3. Holmberg L. C. Prehistoric Grinding Tools as Metaphorical Traces of the Past. URL: https://www.academia.edu/4475199/Lidstr%C3%B6m_Holmberg_C_1998_Prehistoric_Grinding_Tools_as_Metaphorical_Traces_of_the_Past.

4. <https://www.lu.se>.

5. <https://lnu.se/>.

*Д-р техн. наук, професор кафедри охорони
праці та навколишнього середовища*

В. Г. Брусенцов,

канд. техн. наук, доцент

Л. А. Катковнікова

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СУЧАСНОМУ ЖИТТІ

У сучасному суспільстві інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) посіли важливе місце. Спочатку епідемія коронавірусу відправила на 2,5 року школярів і здобувачів навчатися онлайн. Відтепер вже майже півтора року школярі та здобувачі України через пов'язані з бойовими діями обставини вимушені знову навчатися онлайн (дистанційно) з застосуванням ІКТ-технологій.

Цей складний час змусив усіх педагогів вільно оволодіти сучасними ІКТ і використовувати їх у професійній діяльності.